

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 30 grudnia 2009 r.

**Pan
Tadeusz Truskolaski
Prezydent
Miasta Białegostoku**

LBI-410-025-06/2009
P/09/112

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Białymstoku (zwanej dalej Urzędem), zapewnienie społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w okresie od 1 grudnia 2006 roku do 30 października 2009 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia działania Urzędu podjęte w celu zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska.

1. W okresie objętym kontrolą, społeczeństwu zapewniono udział w postępowaniach dotyczących zmiany dotychczasowych i opracowania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) dla obszarów na terenie poszczególnych dzielnic Białegostoku. W latach 2006-2009 uchwalono 31 planów i zmian planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Białegostoku, w tym: w 2006 r. – 14, w 2007 r. – 7, w 2008 r. – 10 oraz zaktualizowano „Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Białegostoku”. Szczegółowemu badaniu poddano 9 planów lub zmian (po 3 z każdego roku) oraz aktualizację „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Białegostoku”. Ponadto, na przykładzie przyjętej 8 września 2008 r. zmiany w „Studium uwarunkowań

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

i kierunków zagospodarowania przestrzennego Białegostoku”, zbadano proces jej wprowadzania. Analiza ww. dokumentów wykazała, iż przestrzegano procedur określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska² (zwanej dalej „ustawą Prawo ochrony środowiska”) oraz ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko³ (zwanej dalej uoos). Społeczeństwo zostało poinformowane o prowadzonych postępowaniach, co umożliwiał mu zgłaszanie uwag i wniosków do dokumentów przedłożonych do wglądu. Stwierdzono bowiem, że do publicznej wiadomości niezwłocznie podano informacje:

- o przystąpieniu do opracowywania projektów dokumentów i ich przedmiocie,
- o możliwości zapoznania się z projektami dokumentów oraz o miejscu, w którym są one wyłożone,
- o możliwości składania uwag i wniosków oraz sposobie i miejscu ich przyjmowania,
- o co najmniej 21 – dniowym terminie na ich składanie.

O wyłożeniu do wglądu projektów mpzp, poinformowano mieszkańców na 7 dni przed ich wyłożeniem, poprzez ogłoszenia w prasie lokalnej oraz w siedzibie Urzędu i obwieszczenia, tj. zgodnie art. 17 pkt 1 i 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*⁴, zwanej dalej „ustawą ozp”. Projekty ww. dokumentów, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wyłożono na okres 21 dni. Wniesione w wyznaczonym terminie uwagi rozpatrzono, a uznane za zasadne uwzględniono w projektach mpzp.

Stwierdzono jednak, że w objętych badaniem 9 przypadkach (dotyczących mpzp) w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informację o środowisku i jego ochronie zamieszczanym w BIP, brak było informacji o udostępnieniu społeczeństwu projektów mpzp. Do zamieszczenia takich informacji w wykazie zobowiązywał obowiązujący do 15 listopada 2008 r. art. 19 ust. 2 pkt 1c w związku z art. 19 ust. 6 i 7a ustawy Prawo ochrony środowiska⁵

2. W badanym okresie w 274 zakończonych postępowaniach w sprawie wydania decyzji środowiskowych Urząd zakwalifikował przedsięwzięcia do grupy działań nie wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisku (w przypadku decyzji wydanych do 14.11.2008 r.) lub bez przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na

² Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

³ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

⁵ po 15 listopada 2008 roku wymóg zamieszczanie ww. informacji przewiduje art. 21 ust. 2 pkt 2 uoos

środowisko (w przypadku decyzji podjętych w okresie późniejszym). Analiza 40 takich spraw (14,6%) wykazała, iż:

- zgodnie z wymogami § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko⁶, należały one do grupy przedsięwzięć dla których sporządzenie tego raportu było fakultatywne,
- we wszystkich analizowanych sprawach (40) zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska bądź art. 63 ust. 2 ustawy o oś wydano odpowiednie postanowienia o braku potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- w 37 z 40 analizowanych spraw wydane postanowienia o odstąpieniu od wymogu przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko były zgodne z otrzymanymi opiniami odpowiednich organów inspekcji sanitarnej. W 3 sprawach dotyczących: budowy nawierzchni jezdni, rozbudowy i nadbudowie istniejącego budynku mieszkalnego ze zmianą sposobu użytkowania części parterowej na cele usługowo – handlowe oraz budowy budynku warsztatowo naprawczego z zapleczem socjalnym, uzyskano opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku wskazujące na konieczność sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Urząd po przeprowadzeniu analizy uwarunkowań środowiskowych przewidzianych ww. ustawami, wskazał na brak takiej konieczności i wydał postanowienia o odstąpieniu od sporządzenia raportu.

3. NIK pozytywnie ocenia przestrzeganie procedur, dotyczących zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach, w ramach których sporządzano raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Postępowania zakończone w okresie objętym kontrolą dotyczyły 229 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, z czego badaniem objęto 36 decyzji (15.7%). W badanych sprawach (36) udział społeczeństwa w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy uooś, został zapewniony, poprzez:

- podanie do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania, w której między innymi wskazano termin i miejsce składania uwag i wniosków odnoszących się do tych spraw,

⁶ Dz.U. Nr 257, poz. 2573 z późn. zm.

- wywieszenie informacji o toczących się postępowaniach na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu i w miejscu planowanego przedsięwzięcia oraz na stronie BIP Urzędu oraz zamieszczanie informacji o wszystkich analizowanych postępowaniach związanych z wydaniem decyzji środowiskowych w wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku prowadzonym zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 roku⁷,
- zapewnienie zainteresowanym dostępu do dokumentacji sprawy. Udostępniano między innymi: wniosek inwestora o wydanie decyzji, raport o oddziaływaniu na środowisko oraz opinie odpowiednich organów inspekcji sanitarnej,
- przyjmowanie i rozpatrywanie złożonych uwag i wniosków oraz wydanie decyzji, których uzasadnienia zawierały informacje o udziale organizacji społecznych w toczącym się postępowaniu oraz o sposobie rozpatrzenia złożonych uwag i wniosków.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zamieszczanie w publicznym dostępnym wykazie danych o środowisku i jego ochronie informacji o udostępnieniu społeczeństwu projektów mpzp, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 46 ustawy uoos.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR

⁷ w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz.U. nr 120, poz. 827)